

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

A színház válsága és a sajtó

Amikor Debrecen fájdalmas kulturproblémája: a színházé, ismét szönyegre került egy újabb sokszázmilliószubvenciókérésrel s a bejelentett végső anyagi válsággal kapcsolatban, — módunkban állana újfent triumfálni, mert amit ez ügyben irtunk, amit régen jószoltunk, amitől óvtuk a színházunkat s a színházunkat a közönséget, szavunk szerint bekövetkezett.

Mégsem örülünk, mikor ma maga Kardoss színházvezető jelenti be az egyik hozzá közel álló liberális lapban színházvezetésének csődjét s amikor arról beszél, hogy november elsejére tagjainak fizetését sem tudja biztosítani. Nem örülünk, de azt meg kell állapítanunk, hogy ezt az eredményt ha nem is kívántuk, de előre láttuk s az azt előidéző, a művészi és anyagi vezetésben rejlő hibákra számtalanszor rámutattunk.

Egy milliárd korona az igazgató szerint e pillanatban az esztendő alatt felgyülemlett deficit s amikor az eddigi 636 millió támogatáshoz újabb közel egy milliárdos támogatást sürget, a helyzet reménytelen ségének elismeréseképpen egyben felajánlja a színház városi kezelésbe adását is.

A józan ésszel előrelátható válság szanalása azoknak a dolgok, akik annyi éven át elutasították a mi üdvös rendszerváltoztatást célzó javaslatunkat. Annakidején idevonatkozólag ismét megteesszük észrevételeinket s rámutatunk a le nem rászható felelősségre.

A felelősök egy részével azonban már ma is végeznünk kell, amikor a délutáni liberális organum pilátusi kéamosas közben fajong a színházunk válságán.

Mert a színházvezető nyilatkozata, amely egyébként erősen meg van tárdelve tárgyi tévedésekkel, még most is minden jegyét magán viseli annak a válságba vezető, szinte tet-szelegve önelégült mentalitásnak, amit a jobb sorsra érdemes direktor elsősorban is főképpen a debreceni üzleti sajtónak köszönhet.

Előre kell bocsátanunk, hogy az idej. társulat és műsor, — eltekintve, hogy teljes operai együttes ma sincs s eltekintve a Ganna Walska-féle kilengésektől, — elsősorban a mi egymagunkban vívott, szívós harcunk és követelődésünk eredményeképpen, a jelen viszonyok között megfelelő.

A milliárdos deficit azonban nem is az idej. kéthónapos szezon eredménye, hanem az elmúlt évadoké, amelyeknek programját, együttesét, — tisztelet az érdemes kivételnek, — annyiszor és oly méltán bírálta a Hajdúföld. Ezek voltak az idők, amikor elszokott a kulturközön-ség nagy százaléka a színházról, ahol sem irodalmat, sem zenét nem kapott igényeinek megfelelő mértékben.

És ezek voltak azok az idők, amikor az üzleti sajtó pajtásodó szívéllyességgel, hangos helyesléssel, sőt ajúlódzó tömjénezéssel arra a téves felfogásra vitte a direktort, hogy hódolat illeti csak, s nem bírálat, mert a színház publikumának minden jó, de legjobb a viszonyos operett, s akár egy munkácsi nívójú primadonna is elégségesen pótolja Jeritza Máriát is.

Ez a sajtó tartotta a személyi bizelgés, a személyeskedő hajszát, a politikai gyűlölködés toraitó tükrét a direktor elé, aki nem vette észre tőle, hogy elmúlt a hadigazdagok és tőzsedekozunkturisták világa s a színházjáró közönség fokról-fokra újra az az intellektuális osztály, amely a békében is volt s amelynek világnézete, művészi szempontjai, kulturális igényei megegyeznek a hasábjainkon hirdetettekkel.

Ezek a téves felfogásnak egyedül az a sajtó volt a beszüggerálója, amely ma is vezércikkben tagadja a debreceni kulturközön-ség létezését. Az a kritika, amely a toalettek bőségét és a csokrok számát egyenlően fontos momentumnak tartja egy egy előadásban a színház művészi produkciójával, az a kritika, amely egyazon extázisban ünnepli Zerkovitzot és Puccinót, Bakó Lászlót és Ganna Walskát, Postás Katicát és Tócsát, s az a szellem, amely ezeknek a lapoknak undorító intim-pista rovataiból árad.

Az üzleti sajtónak ez a kellőleg el nem ítéhető magatartása gyakorlati végzettség befolyászt a színház vezetésére. A közönségre azonban, amely már a politikából ismeri meggyőződésük értékét és hitelét, már csak publicitásuk korlátozottságánál fogva sem tudták ugyanezt a hatás gyakorolni.

És így beállott válságba sodró szakadás. Egyik oldalán a direktor a maga liberális lapjainak üres görögütésében, az újabb szubvenciók megszavazásának anyagi biztonságában, a másik oldalon pedig a ki nem elégitett kulturközön-ség a maga hova tovább végzetesebbé váló elidegenedésével, közönyével.

Most aztán itt a milliárdos deficit, Debrecen adófizetőinek már eddig hasztalanul meghozott milliárdon felüli áldozatait, egy újabb teljesíthetetlen milliárdos kérés s a színház mozi ügynek jogi, erkölcsi, de legfőképpen anyagi szempontból reménytelen terve.

Az intimsajtó most riadtan, tétován makog az összeomlás felett s komikus kapkodással csúri-csavarja a maga felelősségét. Nincs meg benne az erkölcsi bátorság, hogy férfiasan beismerje: személyes és személyeskedő szempontok vezették a nemzeti kultúra és a város szellemi és anyagi vagyonának védelme helyett.

Kívánjuk, rajta lassunk, hogy a színházi válság Debrecen művészi s Kardoss igazgató anyagi érdekeinek

megfelelően szantáltassék. Remélmi szeretnők, hogy az összeomlás szakadéknak szélén ez a hivatalos megállapítás szerint is *gozdilkodni nem tudó magyar művészember a maga érdekében vágja ráeszmél:*

személyeskedő elfogultság és a vicinális pártpolitika nem lehetnek szempontok egy műintézet vezetésében s többet ér a tárgyilagos kritika, mint egész üzleti sajtójának ideig juttató önzetlen támogatása.

Dénes István durva vádjal a Házban a magyar arisztokrácia ellen

Bethlen miniszterelnök a nemzet nevében tiltakozott a vádak ellen — „Dénes előbb tanuljon, azután oktasson”

A nemzetgyűlés ülésén a felsőházi javaslat tárgyalása során az első szónok Fáy Gyula, aki visszatartotta az ellenséki felszólalók kifogásait. Rámutatott arra, hogy a vármegyei kiküldöttek bevonása régi tradíciókat elevenít fel és másfelől megfelel a modern haladásnak is. A javaslatot elfogadja.

Ezután Mokcsay Zoltán azt fejtegette, hogy a nemzetgyűlés egyedül alkalmas arra, hogy a magyar főrendiházat megreformálja. Híve a köztársasági rendszernek. Arra kell törekedni, hogy minél több társadalmi réteg jusson be a felsőházba, amely annál jobban fogja a nemzeti erőt képviselni. A római katolikus pápának részvételle régi, de szükségessé tartja, hogy

a protestáns egyház kívánalmait mindenben teljesítsek.

A javaslatnak legszerencsésebb része a választott főrendiházi tagság. A javaslat bölcs mérsékletességgel és higgadsággal építi fel a hidat a múlt és a jelen között, hogy zökkenés nélkül mehessen át a nemzet boldogabb jövőbe. Ezért a javaslatot elfogadja.

Dénes István ezután durva és neveléséges beállításban azt próbálja fejtegetni, hogy a Habsburg-Lotharingiai-ház tagjainak részvétele a felsőházban külpolitikai szempontból nem előnyös. Tiltakozik az ellen, hogy a magyar nemzet árulói és azoknak utódai helyet kapjanak a felsőházban. A Kossuth Lajosok, Arany Jánosok és Petőfiék utódainak kell biztosítani ezeket a helyeket, nem pedig a hazaárulóknak. A javaslatot nem fogadja el.

Bethlen miniszterelnök: Nagyon sajnálom, hogy a képviselő ur olyan hangnemben és modorban tárgyalta ezt a javaslatot, amely alkalmas arra, hogy a magyar társadalmi osztályok között az ellentéteket fokozza. Hogy a magyar arisztokrácia elsőtől utolsóig hazaáruló volna, vagy hogy a multban azért részcsesítették volna rangban és méltóságban, mert a házat elárulta volna,

ez ellen a leghatározottabban tiltakozom.

Nem említette a képviselő a Széchenyiek, Batthyányiak, báró Eötvösök és a többiek nevét. Ha voltak is az egyes társadalmi osztályokban hazaárulók, azért még nem lehet ezt a bélyeget mindenkire rástni. Voltak

ebben a társadalmi osztályban is hazaárulók, mint például Károlyi Mihály. (Helyeslés a kormányparton) A nemzet nevében tehát tiltakozik az ilyen beállítás ellen.

Az elnök napirendi javaslatot tesz. A napirendhez felszólalva Fábán Béla a levanteoktatással kapcsolatban a mulasztásokkal járó büntetések ellen emel kifogást.

Bethlen miniszterelnök válaszában rámutat arra, hogy a levanteoktatási törvény és az azzal kapcsolatos intézkedések végrehajtása során bizonyos büntetésekről is gondoskodni kellett. Határozott tudomása van viszont arról, hogy különösen Pest környékén izgatás folyik és

a levanteoktatást bizonyos párt-hoz tartozó egyének diszkreditálni törekvésnek.

Ennek az izgatásnak következménye, hogy azok a szerencsétlen szülők, akik felünek az izgatónak, gyermekeiket az oktatástól visszatartják és így büntetésben részesülnek. Ha Fábán a kormánytól vár intézkedést, úgy ő viszont azzal a kérséssel fordul Fábánhoz, hason odá, hogy ezek az izgatások megszűnjenek és az intézmény népszerűsítették.

Ezután Dénes István személyes kérdésben felszólalva kifogásolja a miniszterelnök eljárását, hogy a felsőházi javaslatban főrendi családokat az blokk akarja áthozni a felsőházba, holott a miniszterelnöknek a szóbanforgó családoknak nevét a nemzetgyűlés elé kellett volna terjesztenie, hogy az döntse el, hogy melyik családok érdemlik meg a főrendiséget.

Bethlen miniszterelnök visszatartja Dénes szavait. Ha Dénes elolvasta volna a javaslatot, akkor láthatta volna, hogy a kifogásolt családok legnagyobb része kimaradt a felsőházból, mert a felsőházi tagságot a főrendi családoknál a magyar állampolgársághoz és a magyar nyelv tudásához ködték.

Dénes előbb tanuljon és azután oktasson.

(Taps a jobboldalon.)

Ezután még néhány jelentéktelen felszólalás hangzott el az ügyre vonatkozólag, amelyek után a nemzetgyűlés ülése véget ért.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

A Soli Deo Gloria- szövetség előadásoro- zata

(A Hajdúföld tudóstíjójától.) A Református Dókszövetség október és november folyamán előadásorozatot kezd, melynek előadói sorában dr Szabó Márton főgimnáziumi, dr Mitrovits Gyula, dr Varga Zsigmond és dr Csiksz Sándor egyetemi tanárok lesznek.

Az előadásorozat első előadását október 27-én, szerdán délután fél 6 órakor tartja a Kollégium dísztermében

dr Szabó Márton,

a kiváló történész és társadalmi problémák alapos ismerője „Kálvin és Marx” címen, melyben a kálvini és marxi forradalom közti különbségeket festi a közelmúlt tanulságain okult szellemmel.

Az előadáson a közönséget, az egyetemet és a középiskolák felső osztályának fiú és leányhallgatóit szívesen látja a Dókszövetség Vezetősége. Belépődíj nincs.

Bölcsesség az oláh községhez

Kolozsvárról jelentik: Petroszén mellett egyik kis faluban, amelynek lakosai református magyarokból állanak, rendelet érkezett a község házához, amelyben az állt, hogy az összes alkalmatlannak minősített 22—35 év közötti férfiakat 48 óra alatt öltöztessék katonai ruhába. A rendelet az alkalmatlan szóra ezt az oláh kifejezést használta, hogy reformát.

A községi tanács ezt úgy értelmezte, hogy

a község összes reformátusait össze kell fogni.

Nem telt bele két óra, a falu református lakóit, a református pappal az épületen a község házára vitték és katonai ruhába öltöztették. A félreértésnek a községi jegyző hazakeresése vetett véget, aki két napig tavoly volt a községtől és aki megmagyarázta, hogy a reformát szó nem azt jelenti, hogy református, hanem azt, hogy alkalmatlan. A falu református lakosait az esti órákban haza is bocsátották.

Katasztrófális tifuszjárványtól félnek Szegeden

Szeged, október 22. Tegnap jelentették először a városi tanácsnak, hogy Szeged területén egyszerre több tifusz megbetegedés történt s a tifusz terjedése katasztrófális járvány kezdetét jelentheti. Azonnal megtették a szükséges óvintézkedéseket s ma délelőtt megállapították, hogy tegnap eddig

25 új tifusz megbetegedés történt Szegeden.

A tisztifőorvosi hivatal megállapítása szerint ez a szám nem teljes, miután sok tifuszgyanus megbetegedést még nem jelentettek be és a külvárosi részekből sem érkeztek még be a hivatalos jelentések. A főorvosi hivatal megállapítása szerint a tifuszt Sándorfalváról, Tápérről, illetve Somogytelepről hurcolták be Szegedre.

Miután tifuszgyanus megbetegedések eddig csak felnőttek körében történtek, az iskolák bezárására egyelőre nem látnak okot. — Az iskolákat azonban fokozottabban ellenőrzik.

A legközelebbi közgyűlésen meg- választják az új központi választmányt

(A Hajdúföld tudóstíjójától.) A városi tanács legutóbb tartott ülésén Vádray főjegyző bejelentette, hogy a központi választmány megbízatása lejárt és így a központi választmányt a legközelebbi közgyűlésen meg kell választani.

Ebben az ügyben rendkívül érdekes az a körülmény, hogy az új választótörvény értelmében a központi választmányt az arányos képviseltek alapján kell összeállítani

s így abba most

belekerülnek az egyes pártok emberrel is.

Ennek az újításnak különösen a választói névjegyzékek összeállítására körül lesz nagy szerep, ami rendkívül fontos is, hiszen több mint bizonyos, hogy a nyáron megtartják a nemzetgyűlési választásokat, melyeknek sorsa elsősorban a választói névjegyzékektől függ.

Örvendetesen fejlődik a kultúra a Debrecen-környéki tanyai lakosság körében

Az iskolán kívüli népművelési bizottság eredményes kulturális munkája

(A Hajdúföld tudóstíjójától.) Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok elnöksége alatt most tartotta ülését az iskolán kívüli népművelési bizottság, mely tudvaleg hatalmas és elismerésre méltó munkásságot fejt ki minden vonalon. Az ülésen Seress Ferenc, a bizottság elnöke számolt be a múlt év figyelemreméltó eredményeiről, munkájáról, melyből kiemelendő a bizottság által létesített szülői iskola és tavaly rendezett több analfabéta tanfolyam. A bizottság számos népszerű előadást tartott a tanyai iskolákban is, ami nagyban hozzájárult

a tanyai lakosság kulturális fejlődéséhez.

A most folyó év programjának tárgyalása alkalmával elhatározta a bizottság, hogy a szülői iskolájának előadásait kiterjeszti a külsőségekre, kertsegekre, ahol számos előadást fog tartani. Nagy erővel folytatják tovább az analfabéta tanfolyamokat

is és ezenkívül a rendelkezésre álló 10 millió koronából egy

hordozható vetítő készüléket szereznek be

és vetített képes és filmlelőadásokat lehet majd rendezni a debreceni tanyákon is.

Itt kell megemlítenünk, hogy az elmúlt este a Pavillon lakonyában megkezdődött az irni-olvasni nem tudó katonák részére rendezett analfabéta tanfolyam, melyet Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok nyitott meg. A katonaság részéről Vámos Béla ezredes, ezredparancsnok mindent elkövetett, hogy a tanfolyam meggyillassék és annak munkája eredményes is legyen.

Az analfabéta tanfolyamon 26 katonát tanítanak meg az írással és olvasással és legközelebb megnyílik egy másik tanfolyam is, melyen a tavaly irni és olvasni már megtanult katonáknak nyújtanak továbbképzést.

Vakmerő ismeretlen betörő kiakarta fosztani a Máv. Wertheim-szekrényét

Az örök megzavarták munkájában s hirtelen elmenekült

(A Hajdúföld tudóstíjójától.) Az elmúlt éjjel eddig ismeretlen tettes a Máv. muhelytelepen vakmerő betörést kísérelt meg, azonban az őrség közbejöttére abbahagyta munkáját és anélkül távozott, hogy a Wertheim-szekrényt feltudta volna nyitni. A tettes

alkalmas segélyvel hatolt be

abba a helyiségbe, ahol a Wertheim-szekrény a falba van építve és betörőszerszámokkal alaposan felszerelve, megkezdte munkáját. Ugy látszik, a helyszínel ismerős lehetett a betörő, mert decára a nagyobb számú éjjeli őrségnek, kivárta azt az alkalmat, amikor azok másfelé folytatják éjjeli cirkálásukat és csak aztán hatolt be az épületbe, sőt munkáját is csak akkor folytatta, amikor azok a telep másik részén voltak. Ezt mutatja legalább is az a körülmény, hogy az örök nem halottak semmiféle zajt, mert azok közbejöttére abbahagyta a munkát és megvárta, míg azok eltávoznak. Ugyanis az óra előtti felében meglátszanak a lábnyomok, amiket a

tettes akkor hagyott azon, amikor arra felállva

megnézte az órát

és ebből számította ki, hogy az őrségnek mikor kell az épület előt elhaladnia. Ugy látszik azonban mégis elszámíthatta magát, mert az őrség megzavarhatta, mire ész nélkül menekült, hátrahagyva az egyik betörőszerszámát, egy vésőt.

A rendőrség a helyszíni vizsgálat alkalmával ujjlenyomatot is talált, amely nyomban megkezdte nyomozó munkáját. Erről aztán fényképfelvételeket készítettek és felküldték az országos büntügyi nyilvántartó-hivatalnak, ahol megvizsgálva azokat, előbb azt állapítják meg, hogy szerepe-e annak gazdája a büntügyi nyilvántartóban s abban az esetben

már is megvan a tettes,

ha pedig nem szerepel, ennek alapján mégis csak könnyebb lesz a rendőrség munkája, amely a legerélyesebb nyomozást vezette be a vakmerő betörő kézrekerítésére.

Betöltötték a rendőrségen megüresedett négy díjnoki állást

(A Hajdúföld tudóstíjójától.) Ismeretes, hogy a debreceni rendőrkörlet központjánál és a kapitányságnál két-két díjnoki állás üresedett meg, melyekre a rendőrség pályázatot hirdetett. A négy állásra

övéntőten adták be pályázatukat,

melyek fölött a napokban történt meg a döntés. E szerint a körlet központjához Horváth Katalin debreceni és Bayer Antal budapesti lakost, a kapitánysághoz pedig Papp P. Proskát és Rácz Béla joghallgatót nevezték ki.

Földrengés San-Franciskóban

San Francisco, okt. 22. Ma délután itt 3 erős földrengést éreztek. Az első 4:36 órakor történt és 20 mp-ig tartott, a második 5:36 órakor volt és 15 másodpercig tartott, a harmadikat pedig 6 óra 42 és 5 másodperc hosszát érezték. Több tényleg anyagi kár esett. Az ablaküvegek összetörtök. Az órák megálltak, a padlók, mennyezetek és falak meghasadtak.

Kormányzói kitüntetés

Budapest, okt. 22. A Kormányzó hidvégi Nemes Albert gróf rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert a kirinelli királyi magyar követségre vezetésére alól

saját kérelmére felmentette

és neki felmentése és nyugalmahelyezése alkalmából a diplomáciai pályán eltöltött hosszú szolgálata alatt kifejtett eredményes működése elismeréséül az I. osztályú magyar érdemkeresztet adományozta.

Hála helyett — bosszu

(A Hajdúföld tudóstíjójától.) Felföldy János Amerikát járt csengeri földműves magyar állam és magyar nemzet ellen elkövetett vétségével vadolva került tegnap a debreceni törvényszék Serly-tanácsa elé. A kiballagott tanuk azonban igazolták azt, hogy a feljelentést Trencsényi Károly és felesége

bosszúból tették meg ellene,

így hálálva meg Felföldi azon szívesességét, hogy őket amikor már öt nap óta a szabadság alatt voltak lakás nélkül, ő házába fogadta.

Felföldi a tárgyalás alkalmával többeszedően adta elő, hogy ő még Amerikában is a magyar hazának élt és ott szorgalmas munkával főként szerzett s abból vásárolt idehaza magának 48 hold földet és egy kis házacskát. Előadta továbbá — és ezt községi bizonyítvánnyal is igazolta — hogy mióta hazajött, mindenkinek csak szíveséget tett és akár színész, akár adóügyi jegyző, de más tisztviselő is a faluba jött, mindig nála talált szállást és ezért soha pénzt nem fogadott el.

A bíróság a bizonyítás eljárt befejezése után

Felföldi felmentette az ellene emelt vád alól,

amit az nagy hálálkodások után tudomásul is vett, az ügyészség azonban felebezést jelentett be s így az ügynek még az ítéletábla előtt lesz folytatása.

'HENA' FOLYTONÉGÓ KÁLYHÁK
legjobb, legolcsóbbak
Bészler és Dávid vaskereskedésében Piac-u. 7. Kossuth-szobor mellett

Két európaszerte körözött szélhámos álpap került a debreceni ügyészség fogházába

A két álpap a velencei pátriárkát is megkárosította — Maguk zsebelték el a sziriai keresztényeknek gyűjtött összegeket

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyar rendőrség, csendőrség hekek óta keres már hat sziriai papot, akik egész Európát végig szélhámoskodták. A budapesti egyházközmosság október elején bejelentést tett a főkapitányságon s e bejelentés szerint egy ismeretlen székta papjai indultak el a Felvidékről Magyarországra. Ezek a sziriai álpapok számszerűen hatan voltak és számos egyházközséget jártak már sorra, amikor a budapesti egyházközség utján maga

Csernoch János hercegprímás kéri védelmét a szélhámosok ellen

és kérte, hogy ezek működését akadályozzák meg.

A hercegprímási hivatal értesítést kapott arról, hogy ezek a papok egész Európában visszaéléseket követtek el és ezért őket egész Európa rendőrsége körözi. A budapesti rendőrségre érkezett beadvény szerint a hat keleti ember közül, aki magát papnak adja ki és könyöradományokat gyűjt, az első *Chelo Benjamin*, a néven *Simon Nicolas*, de használja a *Babiloni Benjamin* árnevet is. Ezen utóbbi néven 1917. évben Csikágóban és egy másik alkalommal Innsbruckban volt letartóztatva. Legutóbb

a velencei patriárka kárára követelt el csalást.

Egész Európa papságától vannak iratai, melyek mesemondási jogát igazolják.

A budapesti rendőrség távirati uton körözölevélet adott ki a 6 szélhámos álpap ellen, akik között

Debrecen környékén sikerült elfogni.

Az egyik *Chelo Benjamin*, a néven *Chimon Nicolas*, a másik pedig *Sorichó Jeremias*.

A két jeles szélhámos már a debreceni ügyészség fogházában ül és most kezdenek tisztázódni a Debrecenben viselt dolgaik is.

Chimon Nicola és *Sorichó Jeremias* október 9-e táján jöttek Debrecenbe, ahol a *Royal* szállóban szállottak meg. Innen indultak el azután adománygyűjtő utjakra is. Mindenütt azt mondták, hogy sziriai keresztények, akik a sziriai

keresztényülözés áldozatainak gyűjtőnek könyöradományokat.

Ugy látszik ezt a mesét sokan elhitték, mert hiszen például október 9-én a református Istentiszteleti sorrendben is jelent meg, hogy október 10-én a Nagytemplomban 11 órakor beszédet mond *Chimon Miklós* szir lelkész, tolmácsolja dr *Erdős Károly*.

E pillanatban a késő esti órákban már nem lehet megállapítani, hogy a beszéd valóban elhangzott-e, egyelőre tehát csak annyi tény, hogy a *Chimon Miklós* (Nicola) beszédét meghirdették a lapokban. Ebből következtetni lehet arra is, hogy ha a beszéd valóban elhangzott, akkor nyilván a két szélhámos megkárosította a református híveket is.

A két szir lelkész felkereste a

debreceni római katolikus plébániát is, ahol illedelmesen bemutatkoztak és adományokat kértek a sziriai keresztények részére. Számos irattal is igyekeztek magukat igazolni, viselkedésük azonban szerfelett gyanúsnak tűnt fel. *Chimon Nicola* ugyanis

fekete reverendában, piros cinzulussal és piros gombokkal jelent meg

és görög keletinek mondta magát. Mivel ilyen öltözködést a görög keletiek nem viselnek, érthető, ha bizalmatlanul fogadták őket. *Sorichó Benjamin*, akinek lengő fekete szakállá van, papi civil öltönyt viselt és azt mondta, hogy dák. A sok igazoló írat ellenére is rendkívül gyanús volt a viselkedésük s ezért

Csütörtökön éjjel kirabolták a nyíregyházi római katolikus templomot

A templomrabló feltörte a perselyt és az oltári szentségtartót s nyomtalanul eltűnt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökönként péntekre virradó éjszaka gyalázatos betörés történt Nyíregyházán. A betörő, — aki a körülményekből ítélve, úgy látszik notórius bűnöző, — ez alkalommal a római katolikus templomot választotta ki bűnös tetteinek színhelyéül. Éjnek idején betört a templom magasan levő ablakát, majd még eddig ki nem derített módon felmászott a betört ablakon és onnan

kötélre leereszkedett a templom belsejébe.

Legelsőnek a templomi perselyt törte fel és az abban levő mintegy kétfélmillió korona készpénzt magához vette. Ezután az oltáron levő

szentségtartót törte fel

és onnan kirabolta az arany kelyhet és több nagyértékű templomi felszerelést. Amikor gyalázatos tettét elkövette, a kötélre ismét felkuszott

a plébánián kérelmekkel egyszerűen elutasították őket.

Most azután, hogy október 16-án nyilvánosságra került a budapesti főkapitányság körözölevele, minden tekintetben igazolódott ez a gyanú. A két szélhámos sziriai álpapot most sikerült elfogni és

mindkettőjüket beszállították a debreceni ügyészség fogházába.

ahonnan ma reggel tovább szállítják őket Budapestre.

Szélhámosaikkal egyelőre nem sikerült pozitív adatot szerezni, annyi azonban bizonyos, hogy nemcsak Debrecenben, hanem vidéken is működött a két álpap. Így kiáradtak Nyíregyházára is, ahol azonban ugyilatszük nem sikerült elég adományt szerezni, mert még elutasításuk napján visszaérkeztek Debrecenbe.

A holnapi napon mindenestire tisztázódní fog, hogy kiket és milyen mértékben károsítottak meg. A másik négy szélhámos álpapot tovább keresi Magyarország egész rendőrsége, azonban értesülésünk szerint az sem lehetetlen, hogy ezek már oláh megszállott területre tették át működésük színhelyét.

aki azután unokatestvérével, az olaszliszakai rabbi fiaival hosta forgalomba a bankjegyeket. Vallomása további során azt adta elő Weingarten, hogy a hamismilliókat ő a szökésben lévő *Halmos Hapert Ernő*től kapta.

Weingarten Jeromos vallomása-nak többi részéből nem szivárgott ki semmi, azonban bizonyos, hogy a kihallgatás révén a vizsgálóbíró olyan adatok birtokába jutott, melyeknek ismeretében

komolyan lehet remélni a nyomdagep és teletársak megtalálását.

Esirányban Preineszberger vizsgálóbíró új nyomozást kezd. S így bizonyosra vehető az is, hogy a debreceni királyi tábla az október 27-ére kitűzött tárgyaláson nem fog itéletet hozni, hanem az olaszliszakai büntnyben pótnyomozást rendel el. A tablai tárgyaláson kihallgatják Weingarten Jeromost is.

Dienes János képtárlata a Művész-házban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Értékes eseményszámba megy Debrecen kulturális életében *Dienes János*nak, a debreceni festőművészegylet egyik legerősebb és legértékesebb tagjának képképzése, amely holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg a Szent Anna-utcai Művész-házban s amelynek pénteken délután volt a sajtóbemutatója.

Dienes János nemcsak Debrecenben, hanem a fővárosban is már igen gyakran jelentős sikereket ért el. A mostani kollekcióján ötvenkilenc kép szerepel, amelyek legnagyobb részben egy év leforgása alatt készülték.

Amint az ember belép a terembe, csupa napstűtés, friss levegő, kedvesség fogadja, amely *Dienes János* képeiből árad felénk. Tulnyomó részben tájképek, de ez sohasem válik unalmassá nála. Mind tele van elevenességgel, frissességgel; bántó momentumot keresve se találni bennök. Meglepő az a témagazdagság, amely tájképeit jellemzi. Közülök különösen szép az egyik nagyerdői részletet ábrázoló tájkép. A szemlélő szinte éri a meleg tavasszi napstűtést, amely a lombokon áttetszik. Sajó-parti képeiben már mozgás, több elevenesség van. Ezeket — mint minden képét, — urálja a világos tónus. Széles ecsetvonásokkal dolgozik s a legegyszerűsített színekkel meglepő hatásokat tud kiváltani. Figurális képe alig van egy kettő, de ezek is tele vannak színnel, kedvességgel.

A portré terén valóban mesteri alkotásokat nyújt. Ebben a legerősebb, legkiforrottabb. Portréi közül a következők szerepelnek a kiállításán: gróf *Degenfeld József*, *Baltazár Dzsó*, dr *Magoss György*, dr *Vargha Kálmán*, gróf *Klebensberg Kunó*, dr *Kentzy Gyula*, dr *Verzár Frigyes*, továbbá *Martinek Ferencné* és *Kardos Eszter* arcképei.

A kiállítás, amely minden bizonynyal teljes mértékben megfogja nyerni a debreceni nagyközönség tetszését is, mint említettük, vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg.

Spira és Beregi

Budapest Debrecen
Schine nyakkendő
a divat.

Weingarten Jeromost pénteken délelőtt kihallgatta a vizsgálóbíró

A veszedelmes pénzhamisító beismerte, hogy az 550 hamismillióst ő adta át terjesztés végett

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírta már a *Hajdúföld*, hogy az olaszliszakai hamismilliók bűnyjét október 27-én fogja tárgyalni a debreceni tábla Perjéssy-tanácsa. A tárgyalást megelőzőleg most Debrecenbe kísérték *Weingarten Jeromost*, a pénzhamisítási bűnyű főtettesét, akit a törvényszéki tárgyalás előtt csak néhány nappal fogtak el Bécsben. A törvényszéki tárgyalást ilyenformán május 29-én Weingarten nélkül kellett megtartani Debrecenben, mert

az osztrák hatóságok csak most adták ki a veszedelmes pénzhamisítót

a magyar hatóságoknak. Tekintettel arra, hogy a tablai főtárgyalástól már csak néhány nap választ el, dr

Preineszberger Jenő a debreceni központi vizsgálóbíró intézkedett, hogy *Weingarten* Debrecenbe hozták, mert a tablai tárgyalás előtt feltétlenül szükséges a hosszú idő óta körözött pénzhamisító kihallgatása. A pestvidéki ügyészség fogházából csütörtökön délután

két szorongós fogházór kísérté Debrecenbe *Weingarten Jeromost*.

A kihallgatás több, mint két és fél órán keresztül tartott, azonban *Weingarten Jeromos* tagadta, mintha ő tudná, hogy hol gyártották az olaszliszakai milliókat. Azt azonban bevallotta, hogy az 550 darab hamismilliót tartalmazó csomagot terjesztés céljából

ő adta át *Friedländer Frigyes* Sütemnek,

HIREK

1926 október 23. (Szombat)

Prot.: Gyöngyike. Kath.: Ignác p.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Időjárás: Változó szél, egyelőre még igen enyhe idő, többnyire esővel, később hősüllyedés valószínű.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Városi múzeum 9—12-ig, 2—4-ig. Gyógyászterak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külső-vásártér 1.), Csillag (Arpád-tér 1.) Mátyás Király (Nyilas-telep).

ESTÉLYEK ÉS HANGVERSENYEK

Oktober 23-án, szombat este 8 órakor a Werbőczy B. E. Horthy-törzsenek dísz-táborozása az Arany Bika üvegtermében.

Oktober 24-én vasárnap, este 9 órakor a „B” listás közalkalmazottak hangversenye az Arany Bika dísztermében.

Oktober 24-én, vasárnap délután 5 órakor a piarista reál-gimnázium dísztermében: dr. Lindenberg János ap. korm. helynök, prépost plébános szabadelőadása vetített képekkel a Szentföldről.

November 3-án, szerdán este 8 órakor Hoór-Tempis Erzsébet dal- és áriaestélye a Városi Zenedében.

November 4-én, csütörtökön este 8 órakor az Arany Bika dísztermében: a Vitézi Szék és Hadimúzeum-egyesület Mohács- emlékműnépéje.

November 7-én, vasárnap este az Arany Bika dísztermében a MÁV filharmonikusok hangversenye Abrányi vezetéssel.

December 5-én, vasárnap este 8 órakor az Arany Bika dísztermében a Vitézi Szék műsoros táncestélye.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Baltazár Dezsi, délután fél 1 órakor ifj. istentisztelet. Dr. Révész Imre, délután 5 órakor vallásos ünnepély, prédikál Görömbey Péter nagykállelki lelkész.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Kovács Pál, délután 3 órakor vallásos ünnepély, prédikál Hotezy Kálmán kecskeméti lelkész.

Arpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Nagy Sándor, délután 2 órakor Módi László.

Ispáthyi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Madar Zoltán, délután 5 órakor vallásos ünnepély, prédikál Muraközy Gyula kecskeméti lelkész.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Márki Kálmán, délután 3 órakor Barca József. Nyilas-telepen délután 3 órakor Nercsik József. Csapókerben délután 3 órakor Ladányi Imre. Szepesen és Ebesen Erdélyi Sándor. Pallag gazdasági akadémia Uray Sándor.

A római katolikus templomban

reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor eszteromi misek. Fél 10 órakor énekes nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor káplán. Délután fél 4 kor szentoltvasó, litánia. Prédikál Erdődy-Bakacs Iván.

As ág. evangélikus templomban

a gyámintézet istentiszteletét f. hó 24-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Szűts Gábor budapesti lelkész tartja. 11 órakor gyámintézeti országos közgyűlés. Délután 5 órakor vallásos estély.

Szombat délután 4 órakor gyermekistentisztelet, végzi Vidovszky Kálmán békéscsabai vallásos.

— A „3 as” honvédek és népfelkelők szabotát állítanak. A 3. honvéd gyalog- és népfelkelő ezredekben szolgált bajtársakat, valamint a hősi halált halt vagy másként elhunyt bajtársak özvegyeit és árváit ez uton kéri fel az emlékműbizottság, hogy az október 24-én, vasárnap (Péterfia lakatany, honvéd-utcai bejárat) 11 órakor tartandó gyűlésen megjelenni szíveskedjenek.

A francia becsületrend egyetlen zsidó lovagját csekk-csalás miatt Bukarestben eltették

Elvi ellentétek Weiszberg Henrik s a francia becsület között

(A Hajdúföld tudóstóljától.) Hónapokkal ezelőtt a bukaresti Banca Romaneasca főintézetének pénztáránál egy fiatalember jelent meg, aki magát Jonescu Rémusnak mondogatta és

25 ezer lejes csekket mutatott be,

amelynek egy Botez nevű ember volt a kibocsátója. Előzőleg Botez, aki a bank rendes ügyefe, telefonált, hogy egy csekket fognak bemutatni tőle és azt honorálja a bank. Ez a telefonbeszélgetés azonban nem a rendes Boteztől eredt. A bank tisztviselője nem találta az aláírást rendben és ezért a fiatalembert a rendőrségnek adta át. A rendőrségen kiderült, hogy

az illető Weiszberg Henrik,

aki magát a „Ouvre” párisi lap munkatársának mondotta. Vallására

Az égő dohánypajta lángtengerében szénne égett egy 2 és fél éves kislány

Borzalmas szerencsétlenség játék közben

(A Hajdúföld tudóstóljától.) Megrendítő szerencsétlenség történt a múlt nap a szatmármegyei Nyircsaholy községben. A község egyik dohánypajtájában játszódott Német Mária két és fél éves kislány több gyerekkel együtt.

A pajtát a játszódozó gyermekek felgyújtották, majd riadtan elmenekültek, de

otthagyták a lángtengerben a kis Német Mária, aki szénne égett.

A pajtában mintegy húszmillió értékű dohány égett el. Az eset részleteiről a következőket jelenti tudósítónk:

A közeli napokban Bunik János nyircsaholyi garda tanyáján kigyulladt a szalmafedélű, 13 méter hosszú, 12 méter széles dohánypajta. A dohánypajta tele volt dohánnyal és így zárva volt. A gyermekek igen különös módon kerültek a pajtába. A pajta közelében egy kutya volt láncra fűzve. Ez a kutya kikaparta a pajta alját, úgy, hogy egy nagy gödör keletkezett a pajta aljában. Ezen a lyukon a gazdának 3 és fél éves Józsi nevű fia, a szomszédban lakó Német Sándornak gyermekei, a

nézve izraelita. Az alig husz éves fiatalember szerdán került a bukaresti törvényszék elé csalás kísérlete miatt.

A tettes beismerte a cselekményt és nyomorával védekezett. Elmondotta, hogy büntetlen előélet, sőt egy évvel ezelőtt

a francia becsületrend érdemkeresztjét kapta.

Ezt már a vizsgálóbíró előtt is bejelentette és a tárgyaláson felmutatták Marseille város polgármesterének átiratát, mely igazolja, hogy Weiszberg a múlt év folyamán

lényeg megkapta a kiüntelést.

Az ügyész véleménye szerint Weiszbergnek ez az érdeme nem tartozott az ügyre és szigorú büntetést kér. Az oláh bíróság a becsületrend lovagját 3 hónapi fogságbüntetésre ítélte.

négy éves Német Miklós, a két és fél esztendő Némét Mária bebujtak a pajtába és ott játszódni kezdtek. Bunis Józsa valami látványossággal akart bizonyára szolgálai vendégeinek, gyufát vett elő a zsebéből és gyújtogatni kezdte. Az eldobott gyufa lángjától csakhamar tüzet fogott a pajtában levő száraz dohánnyal és leveles dohány és szalma. Mikor a fiúk látták a veszedelmet, megijedtek és sietve bujtak ki a lyukon. Játszó társukkal, a kis Német Máriaival nem törődtek, otthagyták az égő pajtában.

A szegény kislány sikoltozásaira sehonnán nem jött válasz és a két és fél éves Német Mária szénne égett a pajta tüzeben.

A tanya lakói csak a tűzveszedelem látára jöttek elő, de akkor már nem tudtak semmit megmenteni. A nyomozás megállapította, hogy a gyermekek rejtekhelyéről a szülőknél nem volt tudomás. A kis Bunik fiu, aki a pajtát felgyújtotta, a konyhából észrevétlenül vitte el a gyufát, persze olyan helyről, amelyhez könnyen hozzáférhetett. A vizsgálat megindult.

— Az ÉME minden szombaton bajtársi összejövetelt tart. Az Ébredő Magyarok Egyesülete legutóbb Mészáros Lajos és Zsilinszky Endre tiszteletére tartott bajtársi összejövetelen úgy határozott, hogy a most kezdődő idény alatt is minden szombaton bajtársi összejövetelt tart az ÉME klubtermében este fél 9 órai kezdettel. A bajtársak családtagjait és vendégeiket is magukkal hozhatják, ahol a jól fűtött teremben cigányzene mellett kellemesen elszórakozhatnak.

— Megalakult a Bethlen Gábor Szövetség debreceni fiókja. Az Országos Bethlen Gábor Szövetség debreceni fiókjának megalakulása vasárnap, október 24-én délután fél 1 órakor lesz a Kossuth utcai templomban, a presbiteri konferenciával kapcsolatosan.

— Dr. Lindenberg János előadása. Több isben hírt adtunk már róla, hogy dr. Lindenberg János prépost-plébános vasárnap délután 5 órakor a piarista főgimnázium dísztermében előadást tart szentföldi utjáról. Az a nagy érdeklődés, amely mult vasárnapi előadását kísérte, bizonyára fokozódni fog s épen erre való tekintettel, kéri a rendezőség a résztvevni szándékozókat, hogy előhelyről mindenki maga gondoskodjék, mert helyet még kivételesen sem tartanak fenn. Az előadást vetített képekkel kíséri a kiváló főpap, szebbnél-szebb felvételek vonulnak el a közönség szeme előtt. A nagyrétkü ismertetésre baléppó díj nincs, mindössze fűtési és világítási költségek fedezésére kérnek mindenkitől tetszésszerűen, de legalább is ötezer koronás adományt.

BIRÓ RUHAFESTŐ

plüssérozása és guvlérozása
dől a legjobban.

Bika-udvar és Péterfia-u. 30

— Dienes János képtárlátása holnap, vasárnap délelőtt nyílik meg a Szent Anna-utcai Művészklubban és tart bezárólag november 8-ig.

— Élvirágok, koszorúk, csokrok, elismert legszebb kivitelben, olcsón, kizárólag Rózsa Virágcsarnok, város-háza épület.

— Tűzhelyek állandó nagy rakatára Piros Béla lakatos műhelyben Péterfia 32.

— Pianinót vagy songorát keresek bérbé. Ajánlatokat Péterfia-utca 16. keresztút, vagy címetek a Hajdúföld kiadója kérem.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.

— Iskolakönyvek és taneszközök legolcsóbb beszerzési forrása: Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedő, Ferenc József-ut 8.

— Tűkgyártás, kirakatok tűk rózsa, autók csiszoló üvegezőse Sipkovits, Sziv-u. 5—15. Telefon 3—56.

Pullwer-különlegességek és gyapjuharisnyák
KORNFELD
uri divatruházában Debrecen

ŐSZI IDÉNYRE

Angolna Ostsee hering Halkonzervek
Prágai sonka Főlvágott különlegességek Csemege sajtok
Teavaj Koestlin-féle teasütemények
Rumok Likörök stb

megérkeztek
s nagy választékban legolcsóbban beszerezhetők a

Főüzlet:
Rózsa u. Tisza-palota

HANGYÁBAN

Főüzlet:
Piac és Miklós-u. sarok

APOLLO

VIGSZINHÁZ

URÁNIA

Gloria Swanson-nal

A burlingtoni ripacsok

Irene Riche és Ronale Colmannal

Lady Windermere legyezője

A hegyek ördöge

és
Kékszakkal utolsó felesége

Rádió-műsor október 23.
Szombat, Budapest. Délélt: 9:30 és 12:30. Hírek, közgazdaság. Délután 1: Időjárás és vízállásjelentés, 3: Hírek, közgazdaság. 5: Időjárás és vízállásjelentés, 5.15: Három egyfelvonásos színmű. 1. Kakasülön (Vándory Gusztáv). 2. Mézesetek utján (Vándory Gusztáv). Gyulai Farkas. Férj: Párjelenet. Irta: Gyulai Farkas. Férj: Vándory Gusztáv. Feleség: Vándory Margit. 3. A nyolcadik pont. Vigjáték egyfelvonásban. Irta: Murger. Dubreuil volt tengerészkapitány: Vándory Géza. Sante-nis Julia, özvegy unohánya: Vándory Margit. Geram Raoul: Vándory Gusztáv. Ráza szobalány: Tubay Margit. 6:30: Lelek Nándor József író előadása: „Kuruc legendák”. 8: A Magyar halhatatlanság VI. estje. Liszt Ferenc emlékünnepély. 1. Emlékbeszéd. Tartja R. dny Miklósy. 2. Operaház igazgatója. 2. II. rap-szódia. Előadja az Operaház zenekarából alakult kamarazenekar. 3. Liszt: a) Liebestraum, b) Valse Impromptu, c) Rap-szódia. Előadja: Keéri Szántó Imre. 4. Loreley. Énekli Nagy Margit, az Opera-ház zenekarából alakult kamarazenekar kíséretével. 4. A dur zongorahangverseny. Előadja Szathmáry Tibor zongoraművész. 6. 1. Rapszódia. Előadja az Operaház zenekarából alakult kamarazenekar. Utána könnyű és tánczene.

KÜLFÖLD. Bécs (531 és 5825) Délután 4:15: Schueewittchen. Mesejáték. 7:30: Die Geisha. Operett 2 felvonásban. Utána jazzband. Berlin (504 és 571). Délután 5-6: Hangverseny. 6:30: Egészségügyi cseregés. 8:30: Zenetari hangverseny. 9:30: Vig Jakobs-est. 10:30-12:30: Jazz-band. Boroszló (418) Délután 4:30: Lortzing-hangverseny. 6: Sakk. 8:25: Dalest. 10:30-12: Tánczene. Lipc.e (452.) Délután 4:30-6: Hangverseny. 8:30: Roland Knappen. Lortzing 3 felvonásos operája. 10-12: Tánczene. München (485 és 204.1.) Délután 4:30: Hangverseny. 7: Bariton-est. 10:30-12: Tánczene. Róma (425.) Délután 4:30: Hírek. 5.15-6:30: Jazzband. 9: Könnyű zene. London (365.) Délután 4: Szoprán- és tenorszóó. 6.15: Quartett. 7: Tánczene. 10.25: Zongorahangverseny. 11.20-1: Tánczene.

Mária oláh királyné fellép a newyorki Operaházban. Washingtonból jelentik: Megírta tegnap a *Hajduföld*, hogy az Amerikában utazgató oláh királyné: *Coolidge* elnök megán-khallgatáson fogadta. A koloncni fejedelemesszony sem ezzel, sem a *Fehér Ház* bankettjével nem elége-dett meg, hanem két estére *Leszerező-dött a Metropolitan Operához*. A királyné — mint hírlik — nem énekelni fog az Operaházban, hanem beszédet mond a világbákeről.

Ravasz szijgyártó, ahl ellopja barátja oráját, zsebkesét és biciklijét. Kovács Sándor géplakatos debreceni lakos szikszas és lopas miatt feljelentést tett *Fejzses* Gábor hajduszoboszlói szijgyártó ellen. A feljelentés előzménye a következő: Két cs a napokban ügyes-bajos dol-gainak az elintézésére kiment Hajdu-szoboszlóra biciklijén. Ide megérkezve, összetalálkozott régi ismerősével, Fejzseszel, aki a viszont-látás öröme meghívta őt magához. Amikor hazafelé mentek, utközben Fejzses kilopta Kovács zsebéből az orát és a zsebkesét, majd elkérte tőle a biciklit, hogy fordul egyet rajta. Ekkor még Kovács nem tudta, hogy Fejzses ellopja tőle az orát és szívesen tett eleget barátja kérésé-nek és átadta a biciklijét. Vissza azonban már nem győzte várni, sőt időközben észrevette, hogy oraja és zsebkéje is hiányzik, nem volt mit tennie, visszajött Debrecenbe és meg-tette Fejzses ellen a feljelentést, aminek alapján a rendőrség meg-índította a legerélyesebb nyomozást.

Csuz professzor visszanyeri a lanszket. Bukarestből jelentik: Az oláh antiszemita fanatikus vezérét, dr Csuz egyetemi tanárt, aki a jassy-i egyetemnek volt leghíresebb professzora, egy évvel ezelőtt meg-fosztották a katedrájától. *Petrovici* oláh kultuszminiszter most arról értesítette Csuzt, hogy november elejével ismét visszahelyezi állá-sába.

A Hadimuseum esetleg a Déri-museumban kap helyet. A Hadi-museum egyesület kérésrel fordult a városi tanácshoz, hogy a Hadi-museum gyűjteményei számára adjon helyet a Déri-museumban. A városi tanács nem teljesítette ezt a kérel-met, azonban kilátásba helyezte, hogy a Déri-museum berendezése alkalmával, ha mód lesz rá, helyet szorít a gyűjteményeknek is. Ezt az intézkedést a Hadimuseum egye-sület is tudomásul vette.

Az ellenzéki balpárt „Impo-záns” egyelőrlése. Budapesti jelen-tik: Az ellenzéki balpárt október 24-re Szegedre nagygyűlést hirde-tett. A balpárt körében állandóan hangostatták, hogy a párt impozáns egyetértése fog megnyilatkozni ezen a nagygyűlésen. — Annál kinosabb most az a meglepetés ép ellenzéki körökben, hogy csaknem az utolsó napon a párt tagjai különböző ki-fogásokra való hivatkozással, a nagy-gyűlésen való részvételüket lemond-dították. Politikai körökben egyébként sem nagy sikert jósolnak a szegedi nagygyűlésnek, amely a politikások felfogása szerint a kecskeméti szélő-bontás sorsára fog jutni.

Megbűntették a szabadkai szik-vizgyárosokat, mert magyar feliratu üvegeket használtak. A szabadkai szikvizgyárosokat már régebben fig-yelmeztették a hatóságok, hogy a szikvize üvegeket nem engednek magyar feliratokat használni. Ezenk ellenére azonban a szikvizgyárosok, akik nem törődve a rendőrség fig-yelmeztetésével, újra forgalomba hozták magyar feliratu üvegeket. A szabadkai rendőrkapitány most száz-száz dinár büntetésre ítélte két „re-nitens” magyar szikvizgyárost, mert a szódásüvegeken a figyelmeztetések után is magyar feliratokat használt.

Új könyvek: Dr Szegő: A tisz-tességtelen versenyzők. Nitti: Bol-sevizmus, fasizmus, Van Leon: Az emberiség története, Fekete: Sáche-nyi-anthologia. Ezen könyvek már kaphatók Antalffy József könyvkeres-kedésében.

Amatőrök figyelmébe! Művészi fényképészet fejlesztése érdekében a november 1 én lejáró pályázat hely-beli felvételek részére szükséges ingyen kiadású lemezek első kül-deménye elfogyott, a „Gevart” gyár, tekintve a nagy érdeklődést, ismé-telten pótolta ingyen lemezekkel a Springer-céget és a mai naptól kezdve a pályázók átvehetik az ingyen le-mezeket Springer fényképészeti szak-üzletében. A pályázat előre is érde-kesnek mutatkozik, mert a debre-ceni amatőrök több hölgy tagja is pályázik.

Menyasszonyi, színházi és al-kalmi csokrok, cserepes élővirágok, Mindszentekre legizabb élővirág-koszorúk megrendelhetők Simkovits Sándor műkertész virágüzletében, Kossuth-utca 11.

Orvosi, jogi, gazdasági könyvek, uj és használt állapotban kaphatók Harmathynal, Fűvészkert-u. 14.

SZÍNHÁZ

A Csokrol-színház műsora:
Szombat, okt 23 (Bé leiszűnet.) Tisz-tviselő est Bazarosai.
Vasárnap, délután Csokrosszony. (Li-már IIa felépte.) Este Akácavirág. (Timár IIa felépte.)
Hétfő, október 25. Tosea, A) bérlet.
Kedd október 26 Tosea, B) bérlet.
Szerda okt. 27. Akácavirág, C) bérlet.
Csütörtök, okt. 28. Akácavirág, D) bérlet.
Péntek, okt. 29. Akácavirág, A) bérlet.

Mozgósínházak közleményel:
Szombat — Vasárnap

Wilde Oszkár világhírű színműve „Lady Windermere legyezője” film-változatban 8 felvonásban. Filmre alkalmazta Lubitsch Ernő, a fősze-repekben Irene Riche és Ronald Colmann. Wildenek ezen előkelő tár-sadalmi miliőből vett színműve a budapesti Corvin színházban jelent meg filmen, azon általános meg álla-pítással, hogy az ideai szezonnak ez a legjobb filmje. Az anyai önfelá-dozás egyszerűségéről ír és ezáltal

képekben öntött diádképet Wilde Oszkár ragyogó ötletével, a sors-döntő legyező ese éve! teszi tökéle-tesen egészé. Lubitsch mesteri ren-dezése mindig esemény. Irene Riche és Ronald Colmann művészi játéka-ról csak a legnagyobb elragadtatás-sal lehet beszélni. Kísérő „Deleji láma” boházat.

„A burlingtoni ripacok.” Vigjáték 8 felvonásban, a főszerepben Gloria Swanson. A vigjáték témája, hogy hogyan óhajtanak hűresekké lenni kelő intelligenciával nem bíró egyé-nek, akik végre sok mulatságos bo-ryodalom után saját társadalmi kör-ükben megtalálják boldogságukat. Gloria Swansonnak világhírű művé-szete a legnagyobb erőssége e mu-latságos filmnek, amelyet a „Tán-gebe” és a „A tapintatos szoba-lány” boházatok előznek meg.

Két sláger egy előadásban: I. „Kékszakáll utolsó felesége”. Vig-játék attrakció 7 felvonásban, a fő-szerepben Blanche Sweet és Ben Lyon. A film meséje a szakállas és szakáll nélküli viseleten fordul meg, természetesen a legnagyobb bonyo-dalmak között, bevonva a filmkul-tust is, amely oly erősen előírja a filmben játszó viseletét. II. „A he-gyek ördöge”, arizonai történet 6 felvonásban. Arizona romantikus vi-déken, a Sítán völgyében keres ka-lendókat egy bátor, elszánt fickó. Bálly egy gnosztévobandás, de csak azért, hogy azoknak tervet ke-resztelje. Jack Hixie a „H. gyek ördöge” név alatt mutatja be eser veszélyen keresztül bravuros alakí-tását és a győzelmet, amellyel a gonosz társaságot elbuktatja.

Jönnek hétfőtől: „Világégés”, „Férjfogás Texasban”, „Aranyiszvü mostoha”, „Sirkányvér”.

Vasárnap „Savilla szíriánje”. Nagy attrakció! A főszerepben Priscilla Dean. És a kísérő műsor! Előadá-sok 3 órától.

TESTEDZÉS

A DEAC atletikai házi bajnok-ságai. A többször elhalasztott házi bajnoki versenyt vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendez meg a DEAC saját sporttelepén, valamennyi athlétájának részvételével. És pedig külön rendezik meg a mar régi DEAC tagok és külön a golyák részére. A kisvárgott hrek szerint több igen kiváló golya került az egyetemre, akikből igen sokat vár a DEAC. A versenyszámok sorrendje a következő: 100 m. magasugrás, 1000 m., súlydobás, távolugrás, disz-koszvetés, rudugrás, 3000 m., hár-masugrás, gerelyvetés és 400 m.

A DEAC a kisvárdai futballmérkő-zésre a déli 12 óras vonattal indul. Szombaton este játékosértekezlet lesz az Egyetemi Körben.

Szörmeárak nagyválasz-tékban, kész és feldolgozatlan állapotban, jutányo-san beszerezhetők. Szörmebundák átalá-kítását és javítását a legjobb dívtalip szerint elvállal **Kőváry** szűzömester Piac-utca 42. szám. (Pannonia-udvar)

Művészi sírkövek kaphatók **Preiszner szobrásznál** Rákóczi-utca 18.

MEINL-KÁVÉ

Meinl Gyula
pörköltkávékéverékei

Three stars keverék	1/4 kg K 40.000	illatos keverék hozzáértők és inyen-cok számára, a legfinomabb aroma-ju fajtákból összeállítva
Mágnáskeverék	1/4 kg K 36.000	válogatott minőségekből összeállítva. Különösen alkalmas törökkávés készítésre; erőteljes aromája
I. keverék	1/4 kg K 32.000	reggeli kávé, igen kiadós, sűrű, jó haztartási kávé
II. keverék	1/4 kg K 29.000	keverék tejes kávénak, igen inten-zív ízű
III. keverék	1/4 kg K 25.000	kedvelt Brazil-keverék
IV. keverék	1/4 kg K 22.000	konsum keverék
V. keverék	1/4 kg K 19.000	legolcsóbb konsum-keverék kislej-tezett kávészemlekből

MEINL GYULA Debrecen, Ferenc Jozsef-ut 59

A TÖZSDE

A korona Zürichben: 0-0072 60

Zsuzsánzi árszámok

Budapest 0,0072,60 Berlin 123,40, New York 518,75, London 2514,50 Párizs 16,47, Milánó 22,55, Prága 15,32, Bécs 9,15, Szófia 3,75, Bukarest 2,76, Varsó 57,50, Moszkva 73,20, Hollandia 207,40, Brüsszel 14,55.

Hivatalos devizaa: folyamok:

Angol font 345,700-347,700 belga frank 1990-2070, cseh korona 2109-2119, dán korona 18,965 19,025, dinár 1254-1263, dollár 71175-71575, francia frank 2160-2210, hollandi forint 28476-28626, lengyel zloty 7820-820, leiz 876-390, leva 513-520, lira 3110-3190, német márká 16,964-17,006, osztrák schilling 10044-10084, norvég korona 17,725-17,775, svájci frank 13,760-13,810 svéd korona 19,600-19,120

A nemesfém piacon az üzleti tevékenység a megszokott szűk keretek között mozgott. A magánforgalomban az ezüst egykoronást 4,600-4,700, a kétkoronást 9,200-9,400, a forintost 12-12,400, az öt-koronást 24,200-24,600 koronával jegyezték.

Az ékszer-törzsdén a sáinarany gram-jáért 47,900 koronát fizettek.

Gabonaföldzsde

A készárú piacon az irányzat szilárd, elsősorban pedig azért, mert a szomszédos államok piaci részéről fokozatosan elénkül a kereslet. A trüszli termény-törzsdén csak magyar busában van üzlet s a magyar búzát 76 kg-os alapon 5,85 dollárral kötik tranzit Postumia. A törzsdé-
idő elején a 76 kg-os tisztavidéki búzát 382,00-885,000 koronával jegyezték budapesti paritásban.

A rozspiacon a forgalom szűk keretek között mozog. A rozs métermázsáját 287,500-290,000 koronával jegyezték.

A liszt- és őrlmény piacon az irányzat szilárd, az üzleti tevékenység azonban jelentéktelen.

A terménycikkek piacán csak azokban a cikkekben van élénkebb forgalom, amelyeket külföldi számlára is vásárolnak. Így különösen az árpa és a zab iránt tapasztalható élénkebb érdeklődés. A tengeri kávé szállítására vásárolják, részben belöldi, részben külföldi számlára. Az árpát 230-245,000, a zabot 205-214,500 koronával jegyzik minőség szerint. Az új tengeri ára májusi szállításra 245,000, december-januári szállításra pedig 205,000 korona.

A magpiacra a külföldi kereslet napról napra jelentékenyebb. A napraforgómagot 2900 koronával jegyzik.

Allatvásár.

A sártésvásáron az árakban nem történt változás. Árak: Zsírterítés öreg 14 11,300-16,500, Hia 15,700-17,000, fiatal nehéz 17,300-17,500, közepes 17-17,200, könnyű 16,500-16,000, szedett közepes 16,500-16,750, angol husstetés 17-20,000, angol stüddő 21,000 korona élcsuylkilo-grammo ként. Szótt szalonna 19,000, lehozott hus 20-22,000, zsír 23,000 korona. — A lóvásár árai: luxusó 7-8 millió, nehéz igáskocsiló 4-7,500,000, könnyű igáskocsiló 3-7,500,000, csikó 600,000-1,300,000, alárendelt minőségű ló 200,000-8,500,000 korona darabonként.

Fényképezőgépek

és cikkekről ingyen küld árjegyzéket, ha levelezőlapon kéri

Hatschek és Farkas

Budapest, VI. Károly-körút 26

Uj üzlet megnyitás!

Tisztelettel értesitem a t. v. isárlóközönséget, hogy a mai napon Szent Anna-utca 1. szám alatt megnyitott rőfös és rövidruizület vezetését átvettem. Az üzlet teljesen új árukkal felszerelve, a lehető legolcsóbb napi árak mellett áll a t. közönség rendelkezésére. Teljes tisztelettel SZABÓ JENŐ a Szabó és Zengewald cég volt beltagja.

Festékek

a legszebb színekben és legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

Stern

festékkészletben, Piac-u 10 Bikkával szemben

Felveszünk

női és férfi munkásokat fix és magas jutalékkal üzletszerzői minőségben

Turul Magyar Országos Biztosító Intézet Rt, vezérigazgatója Piac-utca 42. Jelentkezni d. u. 4-6-ig.

ZABOT

veszünk, legalább 42 kg-os fajsúlyt, vagontételekben. Ajánlatot kérünk.

Duray és Kelemen Terménykereskedelmi R.-T. Budapest, V., Koháry-utca 2. Telefon: 999-89. Táviratcim: Fundus, Budapest

Kényelmes, új, üzembiztos a FORTUNA BÉRAUTÓ VÁLLALAT személyszállító kocsija. Bérfuvar vállalt helyben és vidéken. Megrendelhető Csapó-u. 10 sz. alatt

RISKÓ BÉLA

angol és francia női divatterme GAMBRINUS PASSAGE Mérsékelt árai

A debreceniek találkozóhelye Budapest elsőrendű, modern családi szállója az SZÁLLODA

ISTVÁN KIRÁLY

SZÁLLODA VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fűtés, lift, meleg vizszolgáltatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Kossuth-utcaán lelépéssel 2 szobás komplett lakás azonnal átadó. Cim a kiadóhivatárlar. 508
Központi fűtéssel kiadó szép utcai szoba a város központjában 1-2 ur részére teljes ellátással november 1-re. Cim a kiadóban. 514
Kell olcsó lakás? Késes-utca elején egy-szobás lakás mellékhelyiségekkel átadó leépésért. Üres. Rögton bekölthető. Nagy Lajos irodában lehet érdeklődni, Veres-utca 9. 1517

Ajánlat

Filo- és bárnykalapok nagy választékban olcsón szerezhetőek be. Matia Annarál. Csemete-utca 10. 24
Jeszernek mindszentekre 40.000 koronától, szolgálatlaltal 80.000 koronától Pac-elt-nél, püspöki palota. 1050

Fázik? Tűzfűtést legolcsóbban nálam szerezhető be. Aprított prima fa kg-ként 480 K, 500 kg on felül házhoz szállítva. Erzsébet utca 26. Telefon 18 42. 1077

Alkalmi utcai, házi női ruhákat tisztít fest, kitógástalanul Wacha Simonffy 55, (3

Paplanáthuzás 80.000 Házhoz is megyek. Paplanvarroda, Teleki 57. 497

Házvezetőnek elmenre 32 éves öz. nő asszony gyermekével magános uri emberhez vagy uri asszonyhoz, hol csodál is van. Megkeresést kiadóba „Szorgalmas” jellegére. 501

Tölgyhasáb száraz, fölvgva, házhoz szállítva mázeánként K 12.000. Varga-utca 11 506

Pancsovits Irma (ancisko)ájában beiratkozás Bathyány 10. Magánóra blette bármely időben. 455

Helyezze el pénzét a Nagy Lajos Áru-és Ingatlanforgalmi Vállalatnál, Veres-utca 9. Ott kapja ma a legnagyobb kamatot. 1520

Kereslet

Egy jomunkás borbélysegéd azonnal be-lépésre kerestetik. Öz. Uzonyi Lajosné Nádudvar. 504

Rádió dus raktár
Telefon 4-30. ROSENBERG és HAMMER Piac-utca 8. sz.

A legjobb magyar folytonégő kályha
PERPETUUM
Főlerakat Debrecenben
Sesztina Lajos
cég, Piac-utca.

Művirág sarkoszoruk, koszoszalagok, érckoszoruk
nagy választékban, legolcsóbb árban
Taróczky Antalnéná Kossuth-utca 4. Kardossal szemben.

Valódi
PERZSÁK
örösi választékban megérkeztek
Horn és Erdélyi Debrecen, Kossuth-utca 19

és másfél szőnyegek — szobaösszekötők — futók — hencserátvetők — ágy- és asztalterítők — függönyök, — paplanok, takarók — lópokróccok — h. llnák — angorabőrök — stb.